

HKSCAN

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2018

HKScan-konsernin tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2018:

Tulos parani neljännellä vuosineljänneksellä mutta oli yhä tappiollinen – uusia korjaustoimia meneillään

Loka-joulukuu 2018 lyhyesti

- Liikevaihto loka-joulukuussa oli 454,7 (475,3) miljoonaa euroa.
- Liikevoitto oli -3,8 (-22,2) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen liikevoitto oli -2,2 (-12,3) miljoonaa euroa. Vastaava liikevoittoprosentti oli -0,5 (-2,6).
- Osakekohtainen tulos oli -0,20 (-0,39) euroa.
- Rahavirta ennen investointeja oli 31,9 (30,9) miljoonaa ja ennen rahoituskuluja 18,9 (-11,3) miljoonaa euroa.
- Rauman yksikön käynnistykseen liittyvien haasteiden negatiivinen vaikutus konsernin vertailukelpoiseen liiketulokseen pieneni edellisestä vuosineljänneksestä. Vaikutus neljännellä neljänneksellä oli noin -4,8 miljoonaa euroa (-8,1 miljoonaa euroa kolmannella neljänneksellä). Myös toimintuskyky parani edelleen.

Tammi-joulukuu 2018 lyhyesti

- Liikevaihto tammi-joulukuussa oli 1 715,4 (1 808,1) miljoonaa euroa.
- Liikevoitto oli -49,5 (-40,3) miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti -2,9 (-2,2). Vertailukelpoinen liikevoitto oli -47,5 (-17,6) miljoonaa euroa. Vastaava liikevoittoprosentti oli -2,8 (-1,0).
- Osakekohtainen tulos oli -1,00 (-0,79) euroa.
- Rahavirta ennen investointeja oli -15,1 (57,8) miljoonaa ja ennen rahoituskuluja -107,2 (-49,6) miljoonaa euroa.
- Nettovelka oli 289,4 (208,2) miljoonaa euroa ja nettovelkaantumisaste 88,6 (59,3) prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa investoinnista Rauman siipikarjaysikköön.
- Rauman yksikön käynnistykseen liittyvien haasteiden vaikutus konsernin vertailukelpoiseen liiketulokseen oli tammi-joulukuussa -35,7 miljoonaa euroa.

Sulkeissa olevat luvut viittaavat vertailukauteen eli samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna, ellei toisin mainita.

Arvio vuodelle 2019

Globaalin lihankulutuksen ennustetaan kasvavan tulevina vuosina. HKScanin kotimarkkinoilla kulutuskasvun arvioidaan keskittyvän siipikarjanliha- ja ateriakategorioiden, kun taas muiden

kategorioiden kysynnän ennustetaan pysyvän vakaana. HKScan odottaa tehostamisohjelmiensa sekä muiden korjaavien toimien alkavan tuottaa tulosta vuonna 2019.

Avainluvut, Q4

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto	454,7	475,3	1 715,4	1 808,1
Liikevoitto	-3,8	-22,2	-49,5	-40,3
- % liikevaihdosta	-0,8	-4,7	-2,9	-2,2
Voitto ennen veroja	-6,6	-23,5	-58,3	-45,5
- % liikevaihdosta	-1,5	-4,9	-3,4	-2,5
Tilikauden voitto	-9,2	-20,1	-51,2	-39,5
- % liikevaihdosta	-2,0	-4,2	-3,0	-2,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	-2,2	-12,3	-47,5	-17,6
- % liikevaihdosta	-0,5	-2,6	-2,8	-1,0
Vertailukelpoinen voitto ennen veroja	-5,0	-13,6	-56,3	-22,9
- % liikevaihdosta	-1,1	-2,9	-3,3	-1,3
Tulos/osake, euroa	-0,20	-0,39	-1,00	-0,79
Rahavirta ennen investointeja	31,9	30,9	-15,1	57,8
Rahavirta ennen rahoituskuluja ja rahoitusta	18,9	-11,3	-107,2	-49,6
Rahavirta ennen rahoitusta	16,6	-15,5	-114,4	-58,3
Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja, %			-7,4	-6,3
Nettovelka			289,4	208,2
Nettovelkaantumisaste %			88,6	59,3

HKScanin toimitusjohtaja Tero Hemmilä:

HKScanin koko vuoden tulos oli pettymys. From Farm to Fork -strategian toteutus ei ole tuottanut tavoitteen mukaista parannusta yhtiön kannattavuuteen. Tarvitsemme määrätietoisia toimia negatiivisen kehityksen korjaamiseksi.

Yhtiön From Farm to Fork -strategia antaa relevantit raamit toiminnallemme. Osana vuosittaista strategiaprosessiamme päivitämme strategiaamme ja määritämme uudelleen strategiset painopistealueemme. Strategiatyö alkaa välittömästi ja jatkuu ensimmäisen vuosipuoliskon ajan.

On selvää, että meidän on vahvistettava liha-alan osaamiseen rakentuvaa perustaamme ja keskityttävä entistä määrätietoisemmin lihan arvoketjun tehokkaaseen johtamiseen. Tämä edellyttää pitkän arvoketjun kaikkien osa-alueiden entistäkin aktiivisempaa hallintaa. HKScanin lihateollinen osaaminen on jossain määrin heikentynyt, mikä on osaltaan aiheuttanut tehottomuutta ja heikentänyt yhtiön taloudellista suorituskykyä. Kun edellä mainitut perusasiat ovat kunnossa, voimme siirtää huomiota uudistumiseen tähtääviin toimiin.

Varmistaaksemme asiakas- ja kuluttajalähtöisyytemme aiomme keskittyä entistä vahvemmin arvoketjumme ja tuoteportfoliomme markkina-aluekohtaiseen hallintaan. Tavoittemme on toimia dynaamisesti ja tehokkaasti aiempaa lähempänä asiakkaitamme. Liikevaihdon kasvattaminen sekä tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen ovat yhä tärkeimpiä painopistealueitamme, kun rakennamme liike-toiminnallemme nykyistä vahvempaa perustaa.

Toisella vuosipuoliskolla HKScan onnistui parantamaan edelleen Rauman siipikarjaysikön toimituskykyä, mutta haasteet painoivat tulosta edelleen merkittävästi. Tuotantotehokkuuden tavoitetason saavuttaminen vaatii vielä paljon työtä. Keskitämme lähitulevaisuudessa entistä enemmän huomioitamme Rauman yksikköön ja vahvistamme siellä tarvittavaa erikoisosaamista. Pyrimme näin parantamaan yksikön tehokkuutta ja taloudellista suorituskykyä.

Heinäkuussa 2018 täsmennettyä konserninlaajuista tehostamisohjelmaa jatkettiin. Ohjelmalla tavoitellaan 40 miljoonan euron vuotuisia säästöjä vuodesta 2020 alkaen. Arvioimme

ohjelman suurimpien hyötyjen syntyvän tuotantotehokkuuden paranemisesta ja hallinnollisten kulujen alenemisesta. Tehostamisohjelman vaikutus ei vielä näy vuoden 2018 tuloksessa.

HKScanilla on haasteista huolimatta useita merkittäviä vahvuuksia, jotka tukevat kannattavuuden parantamiseen tähtääviä toimia. Meillä on osaava henkilöstö, vahvat kuluttajabrändit, laaja valikoima erinomaisia tuotteita ja vahva asema kuluttajan ruokapöydässä. Uskon vakaasti, että yhdessä henkilöstömme kanssa onnistumme parantamaan yhtiön kilpailukykyä.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Loka-joulukuu

Konsernin neljännen neljänneksen liikevaihto oli 454,7 (475,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui pääasiassa heikentyneestä punaisen lihan myynnistä Ruotsissa ja Suomessa sekä edellisvuotta heikommasta Ruotsin kruunusta. Siipikarjanlihan myynti jatkoi elpymistään Rauman siipikarjayksikön parantuneen toimituskyvyn ansiosta. Tanskan liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla kasvaneen vähittäismyynnin ansiosta. Brändituotteiden myynnin vahvistuminen ja parempi myynnin rakenne nosti liikevaihtoa Baltiassa.

Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli -2,2 (-12,3) miljoonaa euroa. Pienentyneestä tappiosta huolimatta Rauman siipikarjayksikön käynnistyskustannukset painoivat yhä tulosta. Negatiivinen vaikutus kuitenkin pienei edelleen edellisestä

neljänneksestä. Rauman kokonaisvaikutus liikevoittoon oli neljännellä neljänneksellä noin -4,8 miljoonaa euroa (-8,1 miljoonaa euroa kolmannella neljänneksellä). Rauman käynnistyskulut pois lukien konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli 2,6 miljoonaa euroa.

Ruotsissa liikevoitto parani heikentyneestä Ruotsin kruunusta huolimatta edellisvuodesta sekä raportointivaluutassa että paikallisessa valuutassa kohonneen tuotantotehokkuuden ja alhaisempien hallintokulujen ansiosta. Tanskassa liikevoitto jäi viime vuodesta muuttuneen myynnin rakenteen seurauksena. Baltiassa kohonneet henkilöstökulut ja alkutuotannon kulut yhdessä sianlihan hinnanlaskun kanssa heikensivät tulosta edelleen.

Tammi-joulukuu

Konsernin liikevaihto oli tammi-joulukuussa 1 715,4 (1 808,1) miljoonaa euroa. Liikevaihdon laskun pääasialliset syyt olivat Ruotsin kruunun heikkeneminen, Rauman siipikarjayksikön käynnistysaasteet ja punaisen lihan myynnin lasku sekä Ruotsissa että Suomessa. Tanskassa liikevaihto nousi hieman edellisvuodesta kasvaneen vientivolyymien ansiosta. Myös Baltian maissa liikevaihto kasvoi hieman.

Konsernin vertailukelpoinen liikevoitto oli -47,5 (-17,6) miljoonaa euroa. Rauman siipikarjayksikön käynnistyskustannukset ja käynnistykseen liittyvä tuotantokustannusten kasvu, materiaalihävikki ja menetetty myynti painoivat tulosta -35,7 miljoonalla eurolla.

Ruotsissa liikevoitto parani edellisvuodesta heikentyneestä Ruotsin kruunusta huolimatta pääasiassa tuotannon tehostamistoimien ja alhaisempien hallintokulujen ansiosta. Tanskan liiketulos heikkeni vertailukaudesta tuotantotehokkuuden parannuksista ja hyvästä kulujen hallinnasta huolimatta. Tämä johtui kasvaneista raaka-ainekuluista sekä muutoksista myynnin rakenteessa. Baltiassa kasvaneet henkilöstökulut ja sianlihan laskenut markkinahinta pienensivät liikevoittoa.

HKScan täsmensi kolmannella neljänneksellä käynnissä olevan tehostamisohjelmansa sisältöä, taloudellisia tavoitteita ja aikataulua. Ohjelman tavoitteena on parantaa kannattavuutta, ja sen kokonaisvaikutus on noin 40 miljoonan euron vuotuinen säästö vuonna 2020 ja siitä eteenpäin. Ohjelma kattaa kaikki toiminnot yhtiön kotimarkkinoilla – Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Baltiassa.

HKScan allekirjoitti helmikuussa 2018 sopimuksen yhteisyrityksen perustamisesta Kiinaan. Yritys kaupallistaa, myy ja markkinoi suomalaisia premium-kategorian sianlihatuotteita Kiinan markkinoilla. Vienti käynnistyi huhtikuussa ja luo uusia ansaintamahdollisuuksia koko arvoketjussa.

Yleisellä tasolla lihamarkkina kehittyi positiivisesti kaikilla markkina-alueilla. Ankarat hintakilpailut jatkuivat, ja kauppojen omat tuotemerkit kasvattivat markkinaosuuttaan. Kuluttajien kiinnostus kotimaista lihaa kohtaan kasvoi konsernin päämarkkina-alueilla.

Markkina-alue Ruotsi

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto	181,9	202,7	682,1	759,4
Liikevoitto	5,5	4,8	8,6	5,4
- Liikevoitto-%	3,0	2,4	1,3	0,7
Vertailukelpoinen liikevoitto	5,5	4,8	8,9	8,6
- Liikevoitto-%	3,0	2,4	1,3	1,1

Loka-joulukuu

Ruotsissa liikevaihto oli 181,9 (202,7) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liikevoitto 5,5 (4,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski pääasiassa Ruotsin kruunun heikkenemisen vuoksi. Tuotemyynti heikkeni hieman myös paikallisessa valuutassa laskettuna, vaikka joulumyynti kehittyi positiivisesti edellisvuodesta.

Heikentyneestä valuutasta huolimatta vertailukelpoinen liikevoitto säilyi edellisvuoden tasolla pääasiassa parempien myyntimarginaalien sekä parantuneen tuotantotehokkuuden ja alhaisempien hallintokulujen ansiosta.

Tammi-joulukuu

Liikevaihto oli 682,1 (759,4) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto 8,9 (8,6) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edellisvuodesta pääasiassa Ruotsin kruunun heikkenemisen vuoksi. Tuotemyynti laski hieman paikallisessa valuutassa laskettuna, vaikka kehitys lihajalosteissa oli hyvää. Kuuma ja kuiva kesä sekä siitä aiheutunut grillauskielto heikensivät punaisen lihan kysyntää. Tämä yhdessä ankaran hintakilpailun kanssa laski liikevaihtoa.

Negatiivisesta valuuttavaikutuksesta huolimatta vertailukelpoinen liikevoitto parani vertailukaudesta tuotantotehokkuuden parantamisen ja alhaisempien hallintokulujen ansiosta.

Sekä sian- että naudanlihan hankintahinnat laskivat, koska saatavuus markkinoilla parani. Ruotsissa tuotettu liha kasvatti osuuttaan yhä niin Ruotsin lihamarkkinassa kokonaisuudessaan kuin myös kaupan omien merkkien tuotteissa kaikissa kategorioissa. Varastotasot pysyivät koko katsauskauden ajan lähellä vertailukauden tasoa.

Markkina-alue Suomi

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto	195,6	197,0	721,9	742,2
Liikevoitto	-2,6	-12,2	-36,6	-16,5
- Liikevoitto-%	-1,3	-6,2	-5,1	-2,2
Vertailukelpoinen liikevoitto	-2,1	-9,7	-36,1	-9,3
- Liikevoitto-%	-1,1	-4,9	-5,0	-1,3

Loka-joulukuu

Suomessa liikevaihto oli 195,6 (197,0) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto -2,1 (-9,7) miljoonaa euroa. Liikevaihto oli lähellä edellisvuoden tasoa pääasiassa kasvaneen siipikarjanlihan myynnin vuoksi. Vertailukaudella myyntiä jouduttiin viivästyttämään. Punaisen lihan myynti laski, mutta aterioiden ja ateriakomponenttien myynti jatkoi myönteistä kehitystään.

Vertailukelpoinen liikevoitto koheni selvästi edellisvuodesta Rauman yksikön toiminnan kehityksen ansiosta. Parantunut toimituskyky mahdollisti siipikarjanlihan volyymien kasvattamisen.

Rauman käynnistys painoi vertailukelpoista liikevoittoa yhä noin -4,8 miljoonaa euroa. Negatiivinen vaikutus kuitenkin pieneni edellisestä neljänneksestä, jolloin se oli -8,1 miljoonaa euroa.

HKScan julkisti katsauskaudella heinäkuussa käynnistettyjen yhteistoimintaneuvottelujen tuloksen. Työntekijöiden määrä vähenee Suomessa 165 henkilöllä. Lisäksi kaikissa neuvottelujen piiriin kuuluvissa yksiköissä varaudutaan kausivaihtelusta johtuviin paikkakuntakohtaisiin lomautuksiin.

Tammi-joulukuu

Liikevaihto oli 721,9 (742,2) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto -36,1 (-9,3) miljoonaa euroa. Liikevaihdon laskun syynä olivat viivästytyt broilertuotekampanjat ja Rauman yksikön käynnistysaasteet. Toimituskyvyn parantamiseen tähtääviä erityistoimia toteutettiin tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa koko katsauskauden ajan, ja toimituskyky parani selvästi loppuvuotta kohti.

Muiden tuoteryhmien kokonaismyynti laski edellisvuodesta pääasiassa punaisen lihan heikentyneen myynnin vuoksi. Ateriat ja ateriakomponentit kehittyivät kuitenkin hyvin. HKScanin vienti Suomesta Kiinaan käynnistyi ja ensimmäiset toimitukset tehtiin huhtikuussa.

Rauman siipikarjayksikön käynnistysvaihe alkoi vuoden 2017 kolmannella vuosineljänneksellä. Käyttöönottoon liittyneet haasteet laskivat liikevoittoa -35,7 miljoonalla eurolla kasvaneiden tuotantokustannusten ja materiaalihävikin sekä menetetyn myynnin ja markkinaosuuden vuoksi. Toiminta Euran yksikössä päättyi vuoden 2018 toisen neljänneksen lopussa. Varastotasot pysyivät koko vuoden edellisvuotta korkeammalla tasolla.

Markkina-alue Tanska

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto	35,7	35,9	149,3	147,8
Liikevoitto	-2,5	-7,4	-5,9	-13,9
- Liikevoitto-%	-6,9	-20,7	-4,0	-9,4
Vertailukelpoinen liikevoitto	-2,5	-0,6	-5,9	-3,2
- Liikevoitto-%	-6,9	-1,7	-4,0	-2,2

Loka-joulukuu

Tanskassa liikevaihto oli 35,7 (35,9) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto -2,5 (-0,6) miljoonaa euroa. Liikevaihto oli lähellä edellisvuoden tasoa kasvaneen vähittäiskauppa- ja Away from Home -myynnin ansiosta tasoittaen matalamman vientivolyymien vaikutuksia neljänneksellä.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski viime vuoden vastaavasta neljänneksestä kasvaneiden raaka-ainekustannusten ja myynnin muuttuneen rakenteen vuoksi. Parantunut kustannusten hallinta kompensoi osittain liikevoiton laskua.

Tammi-joulukuu

Liikevaihto oli 149,3 (147,8) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto -5,9 (-3,2) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvu oli kasvaneiden vientivolyymien ansiota, kun taas kotimaan vähittäismyynti laski hieman ankaran hintakilpailun seurauksena.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski edellisvuodesta, vaikka tuotantotehokkuus kehittyi suotuisasti ja hallintokustannukset

laskivat. Ankara hintakilpailu loi painetta brändituotteiden myynnille vähittäiskaupparektorilla, mikä yhdessä kasvaneiden raaka-ainekustannusten ja myynnin rakenteessa tapahtuneiden muutosten kanssa heikensi katteita. Tuoreen broilerin myynti kotimaan vähittäiskaupalle jatkoi kasvuaan suhteessa pakastekategoriaan.

Markkina-alue Baltia

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto	41,4	39,7	162,1	158,7
Liikevoitto	-0,9	-0,5	-0,7	4,4
- Liikevoitto-%	-2,2	-1,2	-0,5	2,8
Vertailukelpoinen liikevoitto	-0,9	-0,5	-0,7	4,4
- Liikevoitto-%	-2,2	-1,2	-0,5	2,8

Loka-joulukuu

Baltiassa liikevaihto oli 41,4 (39,7) miljoonaa ja vertailukelpoinen liikevoitto -0,9 (-0,5) miljoonaa euroa neljännellä neljänneksellä. Liikevaihdon kasvua siivittivät hyvin kehittynyt brändituotteiden myynti sekä tuotemyynnin parempi rakenne.

Neljännän neljänneksen vertailukelpoinen liikevoitto jäi edellisvuodesta. Tämä johtui pääasiassa Euroopan alhaisemmista

sianlihan markkinahinnoista, jotka vaikuttavat Baltian lihamarkkinaan. Myös alkutuotannon kohonneet kustannukset ja kasvaneet henkilöstökulut heikensivät edelleen liikevoittoa.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos oli loka-joulukuussa -0,2 (-0,7) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuu

Liikevaihto oli 162,1 (158,7) miljoonaa euroa ja vertailukelpoinen liikevoitto -0,7 (4,4) miljoonaa euroa. Liikevaihtoa kasvattivat kotimaisen vähittäismyynnin hyvin jatkunut kasvu ja tuotemyynnin parempi rakenne, jotka kompensoivat pienentyneiden teurastusvolyymien ja Rakveren yksikön ensimmäisen neljänneksen työtaistelutoimien vaikutusta. Uutuustuotteiden osuus kasvoi myös.

Vertailukelpoista liikevoittoa laskivat edellisvuodesta kasvaneet eläinten hankintahinnat ja lihan alhaiset markkinahinnat Euroopassa. Lisäksi tulosta painoivat kasvaneet henkilöstökulut sekä Rakveren yksikköä helmi-huhtikuussa koskeneen lakon aiheuttamat lisäkustannukset.

Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos oli tammi-joulukuussa -0,7 (0,1) miljoonaa euroa.

Strategian toteutus

HKScanin From Farm to Fork -strategia ja strategiset fokusalueet julkistettiin elokuussa 2017. Viisi fokusaluetta ovat Fokus lihassa, Johtajuus siipikarjassa, Aterialiiketoiminnan kasvataminen, Tiivis yhteistyö tuottajien kanssa ja Tuottavuuden ja kustannuskilpailukyyn parantaminen. Konsernin strategian toimeenpano käynnistettiin syksyllä 2017, mutta se ei ole johdannut tavoiteltuun kannattavuuteen.

HKScanin strategiaa päivitetään tänä vuonna vuosittaisen strategiaprosessin yhteydessä. Osana prosessia määritämme uudelleen strategiset painopistealueemme. Strategiatyö alkaa välittömästi ja jatkuu ensimmäisen vuosipuoliskon ajan.

On selvää, että meidän on vahvistettava liha-alan osaamiseen rakentuvaa perustamme ja keskityttävä entistä määrätietoisemmin lihan arvoketjun tehokkaaseen johtamiseen. Tämä edellyttää pitkän arvoketjun kaikkien osa-alueiden entistäkin aktiivisempaa hallintaa. HKScanin lihateollinen osaaminen on jossain määrin heikentynyt, mikä on osaltaan aiheuttanut tehottomuutta ja heikentänyt yhtiön taloudellista suorituskykyä. Kun edellä mainitut perusasiat ovat kunnossa, voimme siirtää huomiota uudistumiseen tähtääviin toimiin.

Liiketoiminnan johtamisessa aiomme painottaa aiempaa enemmän markkina-aluekohtaista johtamista. Tavoitteemme on toimia dynaamisesti ja tehokkaasti lähempänä asiakkaitamme. Liikevaihdon kasvattaminen sekä tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen ovat yhä tärkeimpiä painopistealueitamme, kun rakennamme liiketoimintallemme vahvempaa perustaa.

Investointi Rauman siipikarjajaksikkoon on ollut merkittävässä roolissa nykyisen strategiamme toteutuksessa. Yksikkö mahdollistaa uudet, innovatiiviset tuotteet kiinnostavassa siipikarjanlihakategoriassa. Pitkällä aikavälillä yksikkö parantaa myös HKScanin kilpailukykyä. Rauman yksikön käynnistysvaiheeseen liittyvistä haasteista huolimatta vanhan Euran yksikön toiminta lopetettiin toisella neljänneksellä. Kolmannen ja neljännen neljänneksen aikana Rauman toimituskyky parani. Tuotantotehokkuuden tavoitetasolle yltäminen vaatii kuitenkin vielä paljon työtä.

Vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä käynnistettiin tuotannon tehostamisohjelma. Ohjelmaa toteutetaan samanaikaisesti useissa tuotantoyksiköissä. HKScan parantaa tuotantoyksiköidensä tehokkuutta ja kehittää tuotantokapasiteetin käyttöasteita tuotantoverkostossaan positiivisin tuloksin.

Heinäkuussa 2018 täsmennettyä konserninlaajuista tehostamisohjelmaa jatkettiin. Ohjelmalla tavoitellaan 40 miljoonan euron vuotuisia säästöjä vuodesta 2020 alkaen. Arvioimme ohjelman suurimpien hyötyjen syntyvän tuotantotehokkuuden paranemisesta ja hallinnollisten kulujen alenemisesta. Tehostamisohjelman vaikutus ei vielä näy vuoden 2018 tuloksessa.

HKScan on yhdessä tuottajayhteisönsä kanssa käynnistänyt useita strategisia hankkeita, joiden tavoitteena on varmistaa vastuullisesti tuotetun, kotimaisen ja korkealaatuisen lihan saatavuus. Esimerkkejä näistä toimista ovat sian-, naudan- sekä siipikarjanlihatuotteet, jotka perustuvat täysin antibiootittomaan kasvatukseen. Tämä on yksi tärkeimmistä kilpailuvalteista vientimarkkinoilla. Kolmannella neljänneksellä HKScan käynnisti Suomessa nuorille tuottajille suunnatun koulutusohjelman, jonka avulla pyritään tukemaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoksia. HKScan haluaa turvata vastuullisen pohjoismaisen alkutuotannon kilpailukykyä pitkällä aikavälillä.

Konserni päätti joulukuussa 2017 investoida ateriatuotantokapasiteettinsa kasvattamiseen Rakveressa vahvistaakseen asemaansa kiinnostavassa ja kasvavassa aterialiiketoiminnassa. Investointiprojekti on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Huhtikuussa 2018 saavutettiin merkittävä virstanpylväs, kun HKScan käynnisti sianlihan viennin Suomen Forssan yksiköstään Kiinaan. Vientitoimet Kiinassa edistyvät hyvin. Vastuullisesti tuotetun, laadukkaan ruoan kasvava kysyntä on yhtiön huomion kohteena myös lähitulevaisuudessa. Painottamalla kaikessa toiminnassaan laatua ja vastuullisuutta HKScan voi erottautua kilpailijoistaan niin pohjoismaisilla kuin kansainvälisilläkin markkinoilla.

Tase, rahavirta ja rahoitus

Konsernin korolliset velat olivat vuoden lopussa 319,0 (259,2) miljoonaa euroa. Nettovelka oli 289,4 (208,2) miljoonaa euroa. Se kasvoi 81,2 miljoonaa euroa edellisvuoden lopusta Rauman yksikön käyttöönottokuluista ja siipikarjalaitosinvestointiin liittyvistä maksuista johtuen. Nettovelka kuitenkin väheni edellisestä neljänneksestä 16,2 miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste oli 88,6 (59,3) prosenttia. Rahavirta ennen investointeja laski -15,1 (57,8) miljoonaan euroon.

Konsernin maksuvalmius säilyi hyvänä. Sitovien valmiusluottojen määrä joulukuun lopussa oli 100,0 (100,0) miljoonaa euroa ja ne olivat kokonaisuudessaan käyttämättä. 200 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 35,5 (0,0) miljoonaa euroa.

Ensimmäisen vuosineljänneksen aikana konserni nosti uuden nelivuotisen, kertalyhenteisen 40 miljoonan euron lainan Rauman investointiin liittyen. Kolmannen vuosineljänneksen aikana HKScan laski liikkeeseen 40 miljoonan euron

hybridijoukkovelkakirjalainan vahvistaakseen yhtiön pääomarakennetta. Hybridilainaa käsitellään HKScanin IFRS-konsernitilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilainan kuponnikorko on kiinteä 8,00 prosenttia vuodessa. Lainalla ei ole määrättyä eräpäivää, mutta HKScanilla on oikeus lunastaa laina takaisin ensimmäistä kertaa viiden vuoden kuluttua hybridilainan liikkeeseenlaskupäivästä sekä tätä seuraavina vuotuisina koronmaksupäivinä.

Nettorahoituskulut olivat neljännellä vuosineljänneksellä -3,0 (-2,4) miljoonaa euroa ja tammi-joulukuussa -9,9 (-6,9) miljoonaa euroa, sisältäen korkojohdannaisten käyvän arvon muutoksen 1,9 (3,2) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut kasvoivat lisäntyneiden korollisten velkojen johdosta.

Vuoden 2019 tammikuun 1. päivänä käyttöön otettavan IFRS 16:n myötä varat ja korolliset velat kasvavat noin 45 miljoonaa euroa. Tämän kasvun myötä nettovelkaantumisaste vuoden 2018 lopussa olisi noin 102 prosenttia.

Tutkimus ja kehitys

HKScanin tutkimus- ja kehitystoiminta tähtää asiakkaille ja kuluttajille suunnatun tarjooman kehittämiseen hyödyntämällä yhtiön asiantuntemusta ja näkemystä kuluttajien tarpeista, osaamista ja resursseja, sekä investoimalla innovaatioihin ja uusiin konsepteihin yhtiön kaikilla markkina-alueilla.

Tuotekehitys on osa HKScanin Culinary Competence Centre -tiimiä, jossa tutkimus ja kehitys, ravitsemusasiantuntemus, kokit ja tuotekehittäjät kohtaavat. Konsernin tutkimus- ja kehitystiimi tekee yhteistyötä yliopistojen kanssa Suomessa ja Ruotsissa, ja myös HKScanin henkilöstö osallistuu akateemiseen tutkimustyöhön mm. eläinlääketieteessä. Tämän lisäksi HKScan tarjoaa harjoittelupaikkoja elintarvike- ja liiketaloustieteiden loppuvaiheen opiskelijoille.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on olennainen osa HKScanin From Farm to Fork -strategiaa. HKScanin vastuullisuustyö keskittyy neljään painopistealueeseen, joita ovat: taloudellinen vastuu, sosiaalinen vastuu, eläinten terveys ja hyvinvointi sekä ympäristövastuu.

HKScanin vastuullisuutta on kuvattu mm. konsernin verkkosivustolla. Tietoja täydentävät HKScanin vuoden 2018 selvitys

muista kuin taloudellisista tiedoista sekä vuoden 2018 vuosikertomus, jotka julkaistaan maaliskuussa 2019.

HKScan on arvioinut konsernipolitiikkojaan vuoden aikana ja uudistanut konsernin Code of Conduct -toimintaohjeet sekä tiedonantopolitiikan. Molemmat asiakirjat on julkaistu konsernin verkkosivuilla.

Henkilöstö

Joulukuun 2018 lopussa HKScanin palveluksessa oli yhteensä 6 801 (6 832) henkilöä. Keskimäärin henkilöstöä oli tammi-joulukuussa 7 179 (7 292), joista 29,6 (29,3) prosenttia oli Ruotsissa, 40,1 (40,6) prosenttia Suomessa, 8,9 (9,1) prosenttia Tanskassa ja 21,4 (20,9) prosenttia Baltian maissa.

Palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat tammi-joulukuussa yhteensä 316,7 (328,4) miljoonaa euroa ja neljännellä vuosineljänneksellä 79,3 (79,5) miljoonaa euroa.

Toisen neljänneksen lopulla HKScan julkisti suunnitelmansa tehostaa ja sopeuttaa tuotantotoimintaansa Suomessa. Kolmannella neljänneksellä käynnistettiin yhteistoiminta-

neuvottelut, jotka koskivat yhtiön tuotanto- ja logistiikkatyöntekijöitä Vantaan, Forssan, Mikkelin, Paimion ja Outokummun yksiköissä. Kolmannen neljänneksen jälkeen HKScan julkisti yhteistoimintaneuvottelujen tulokset. Henkilöstömäärä väheni yhteensä 165 työntekijällä. Lisäksi kaikissa neuvottelujen piiriin kuuluvissa yksiköissä varaudutaan kausivaihtelusta johduttaviin paikkakuntaکوhtaisiin lomautuksiin.

Toisen neljänneksen ja loppuvuoden aikana on toteutettu konserninlaajuisia toimia HKScanin arvojen jalkauttamiseksi. Eri toimintoja yhteen tuovia työpajoja on järjestetty kaikissa HKScanin toimipisteissä ja tuotantoyksiköissä.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Joulukuun 2018 lopussa HKScan Oyj:n maksettu ja kauppakeräykseen merkitty osakepääoma oli 66 820 528 euroa. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä, 55 026 522 osaketta, jakaantui kahteen sarjaan seuraavasti: A-osakkeita 49 626 522 kpl (90,19 % osakemäärästä) ja K-osakkeita 5 400 000 (9,81 % osakemäärästä). A-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä. K-osakkeet ovat LSO Osuuskunnan (4 735 000 osaketta) ja Lantmännen ek. för:in (665 000 osaketta) omistuksessa eikä niitä ole listattu. LSO Osuuskunnan ja Lantmännen ek. för:in osakkeiden ja osuuksien määrät pysyivät ennallaan.

Osakeannissa on 20.4.2018 luovutettu 16 501 yhtiön hallussa olevaa HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinojelmaan kuuluville henkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Joulukuun 2018 lopussa yhtiöllä

oli hallussaan 992 348 (1 008 849) omaa A-osaketta. Niiden osuus kaikista osakkeista oli 1,8 prosenttia ja äänimäärästä 0,6 prosenttia.

HKScanin osakkeiden laskennallinen arvo vuoden 2018 joulukuun lopussa oli 76,7 (169,1) miljoonaa euroa. Se jakaantui niin, että A-sarjan osakkeiden markkina-arvo oli 69,1 (152,2) miljoonaa euroa ja listaamattoman K-sarjan osakkeiden laskennallinen arvo oli vastaavasti 7,7 (16,9) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuussa yhtiön osakkeita vaihdettiin yhteensä 11 399 917 (10 426 342) ja osakekauppojen arvo oli 27 366 358 (33 784 168). Katsauskauden ylin noteeraus oli 3,23 (3,60) euroa ja alin 1,29 (2,96) euroa. Keskikurssi oli 2,40 (3,24) euroa. Joulukuun 2018 päätöskurssi oli 1,42 (3,13) euroa.

Osakepohjainen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä

HKScan ilmoitti 7.2.2018, että HKScan Oyj:n hallitus on hyväksynyt osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän konsernin ylimmälle johdolle ja valituille avainhenkilöille vuosiksi 2018–2020. Järjestelmä koostuu suoriteperusteisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Performance Share Plan - PSP) päärakenteena sekä ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä (Restricted Share Plan - RSP) täydentävänä osakepalkkiojärjestelmänä.

Ensimmäinen ohjelma (PSP 2018–2020) alkoi vuoden 2018 alusta ja sen nojalla mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2021, jos hallituksen asettamat suoritusvoitot saavutetaan. Mahdolliset osakepalkkiot maksetaan HKScanin listattuina A-sarjan osakkeina. PSP 2018–2020 -ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan noin 30 henkilöä.

Päärakennetta täydentävä ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä koostuu vuosittain alkavista osakepalkkio-ohjelmista. Kukin ohjelma muodostuu kolmen vuoden pituisesta rajoitusjaksosta, jonka jälkeen ohjelman puitteissa luvatut osakepalkkiot maksetaan osallistujille HKScanin A-sarjan osakkeina. Ensimmäinen ohjelma (RSP 2018–2020) alkoi vuoden 2018 alusta ja sen nojalla mahdollisesti suoritettavat osakepalkkiot maksetaan keväällä 2021. RSP 2018–2020 -ohjelmaan on oikeutettu osallistumaan 11 ylimpään johtoon kuuluvaa henkilöä.

Hallituksen valtuutukset

Vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle 12.4.2018 antamat uudet valtuutukset on kerrottu kohdassa "Varsinainen yhtiökokous 2018".

HKScan ilmoitti 20.4.2018, että hallitus oli päättänyt suunnatusta maksuttomasta osakeannista liittyen HKScan-konsernin osakepalkkiojärjestelmän 2013 ansaintajakson 2015 palkkioiden

maksamiseen. Yhteensä 16 501 yhtiön hallussa olevaa HKScan Oyj:n A-sarjan osaketta luovutettiin vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinohjelmaan kuuluville henkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. Ohjelman perustamisesta ja sen keskeisistä ehdoista on kerrottu 20.12.2012 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Muutoksia ylimmässä johdossa ja hallituksessa

27.11.2018 HKScan Oyj:n hallitus valitsi jäsenensä Reijo Kiskolan uudeksi puheenjohtajakseen. Mikko Nikula jätti asemansa hallituksen puheenjohtajana ja jäsenenä. Muutoksen yhteydessä toimitusjohtaja Jari Latvanen jätti tehtävänsä HKScanissa.

28.11.2018 HKScan ilmoitti, että Tero Hemmilä, MMM, oli nimetty HKScan Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi. Katsauskauden jälkeen 30.1.2019 HKScan ilmoitti, että Tero Hemmilä aloittaa tehtävässään 4.2.2019.

14.12.2018 HKScan ilmoitti, että hallituksen jäsenet Marko Onnela, Riitta Palomäki ja Tuomas Salusjärvi olivat ilmoittaneet jättävänsä HKScan Oyj:n hallituksen.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Rauman tuotantotehokkuuden paranemiseen liittyvät mahdolliset haasteet voivat vaikuttaa konsernin taloudelliseen suori- tuskyykyyn.

Riskit arvonalentumiskirjauksille tai rahoitussopimusten kove- nanttiehtojen rikkoutumiselle kasvavat ja vaikuttavat yhtiön taloudelliseen asemaan, jos konsernin taloudellinen suori- tuskyyky ei parane ja tase vahvistu. Kovenanttiehtojen rikkoutu- minen voisi johtaa merkittävien lainaerien erääntymiseen.

HKScan-konsernin liiketoiminnan merkittävät epävarmuusteki- jät liittyvät myynti- ja raaka-ainehintoihin sekä globaalien ja pai- kallisten lihataseiden hallintaan. Korkeammat alkutuotannon kustannukset luovat painetta raaka-aineiden hintojen nousulle.

Muihin riskeihin lukeutuvat erilaiset odottamattomat vero- tai muiden viranomaisten sekä painostusryhmien toimenpiteet, jotka voivat rajoittaa liiketoimintaa, aiheuttaa kulutuskysynnän heilahtelua sekä huomattavia korotuksia veroihin tai muihin

maksuihin. Myös ilmastonmuutokseen ja lihankulutukseen liit- tyvä keskustelu voi osaltaan vaikuttaa kulutuskysyntään.

Lisäksi HKScan on osallisena joissakin käynnissä olevissa oike- usprosesseissa kotimarkkina-alueillaan. Myös konsernin toi- mintatapaohjeen (Code of Conduct) ja hyvien liiketoimintape- riaatteiden vastainen toiminta voi muodostaa riskejä.

Elintarviketeollisuuden raaka-ainehuollossa eläintautien, kuten afrikkalaisen sikaruton, mahdollisuutta tai mahdollisten kan- sainvälisten tai paikallisten ruokaskandaalien vaikutusta yleisiin kulutusnäkyymiin ei voida täysin sulkea pois.

HKScanin riskeistä kerrotaan tarkemmin vuoden 2017 vuosi- kertomuksen riskienhallinta-osiossa. Tietoja täydentävät HKScanin vuoden 2018 selvitys muista kuin taloudellisista tie- doista sekä vuoden 2018 vuosikertomus, jotka julkaistaan maa- liskuussa 2019.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen 30.1.2019 HKScan ilmoitti, että Tero Hemmilä ottaa vastaan yhtiön toimitusjohtajan tehtävät 4.2.2019.

Varsinainen yhtiökokous 2018

HKScan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 12.4.2018 Turussa. Yhtiökokous päätti, että vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,09 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous päätti myös hallituksen jäsenten, varajäsenten ja valiokuntien puheenjohtajien vuosipalkkioista. Hallituk- sen nykyiset jäsenet Mikko Nikula, Per Olof Nyman, Marko Onnela, Riitta Palomäki ja Tuomas Salusjärvi valittiin uudel- leen, ja uudeksi jäseneksi valittiin Reijo Kiskola varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päättymiseen saakka. Lisäksi hallituksen varajäseneksi valittiin Carl-Peter Thorwid ja Jari Mäkilä varsi- naisen yhtiökokouksen 2019 päättymiseen saakka.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouk- sessa hallitus valitsi uudelleen puheenjohtajakseen Mikko Nikulan ja varapuheenjohtajaksi Marko Onnelan.

Varsinaiseksi tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy päävastuullisena tilintarkastajana KHT Erkkä Talvinko seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen lop- puun saakka.

Yhtiökokous antoi hallitukselle valtuutukset päättää osakean- nista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeut- tavien erityisten oikeuksien antamisesta sekä yhtiön omien A-sarjan osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta. Valtuutukset ovat voimassa 30.6.2019 asti ja ne kumoavat vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle anta- mat valtuutukset.

Yhtiökokouksen päätökset kokonaisuudessaan on julkis- tettu pörssitiedotteella 12.4.2018 ja ne ovat myös luettavissa yhtiön verkkosivuilla www.hkscan.com.

Ylimääräinen yhtiökokous

Katsauskauden jälkeen 7.1.2019 HKScan ilmoitti ylimääräisestä yhtiökokouksesta, joka pidettiin keskiviikkona 30.1.2019 Turussa.

Ylimääräinen yhtiökokous päätti hallituksen varsinaisten jäsenten lukumääräksi viisi (5) ja varajäsenten lukumääräksi kaksi (2).

Jari Mäkilä, Harri Suutari ja Terhi Tuomi valittiin hallitukseen uusina jäseninä Varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päättymiseen saakka. Lisäksi Ilkka Uusitalo valittiin hallituksen varajäseneksi Varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päättymiseen saakka.

Reijo Kiskola ja Per Olof Nyman jatkavat hallituksen jäseninä ja Carl-Peter Thorwid varajäsenenä Varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päättymiseen saakka.

Hallituksen esitys voitonjaosta

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 221,6 (239,3) miljoonaa euroa sisältäen vapaan oman pääoman rahaston (SVOP) määrältään 143,3 (143,2) miljoonaa euroa. Hallitus

esittää, että yhtiö ei jaa osinkoa vuodelta 2018. Vuonna 2017 osinkoa maksettiin 0,09 euroa osakkeelta, eli yhteensä 4,9 miljoonaa euroa.

Varsinainen yhtiökokous 2019

HKScanin varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 11.4.2019 klo 10.00 Turussa.

Yhtiökokoukseen voivat osallistua ne osakkeenomistajat, jotka 1.4.2019 mennessä ovat merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään HKScan Oyj:n omistajaluetteloon. Kokouskutsu julkistetaan myöhemmin.

Seuraava taloudellinen katsaus

HKScan-konsernin osavuositiedot tammi-maaliskuulta 2019 julkaistaan keskiviikkona 8.5.2019.

Lehdistötilaisuus analyytikoille ja medialle

HKScan Oyj:n tilinpäätöstiedotteeseen liittyvä tiedotustilaisuus analyytikoille, institutionaalisille sijoittajille ja median edustajille järjestetään hotelli Havenin auditoriossa (osoite: Eteläranta 16, Helsinki) 6.2.2019 klo 10-11.

Englanninkielisiä puhelinkonferensseja järjestetään erikseen sovittavina aikoina. Ajankohdan sopimiseksi pyydetään asiasta kiinnostuneita ottamaan yhteyttä HKScanin viestintään, communications@hkscan.com (puh. 010 570 5700).

Tilinpäätöksen esittelevät HKScanin toimitusjohtaja Tero Hemmilä sekä talousjohtaja Mikko Forsell. Tilaisuus on suomenkielinen.

Arvio vuodelle 2019

Globaalin lihankulutuksen ennustetaan kasvavan tulevina vuosina. HKScanin kotimarkkinoilla kulutuskasvun arvioidaan keskittyvän siipikarjanliha- ja ateriakategorioihin, kun taas muiden kategorioiden kysynnän ennustetaan pysyvän vakaana. HKScan odottaa tehostamisohjelmiansa sekä muiden korjaavien toimien alkavan tuottaa tulosta vuonna 2019.

Vantaa, 6.2.2019

HKScan Oyj

Hallitus

Lisätietoja: HKScan Media Service Desk 010 570 5700 tai sähköpostitse: communications@hkscan.com

HKScan on pohjoismainen liha- ja ruokayhtiö. Lähes 7 200 ammattilaistamme palvelevat maailman vaativimpia kuluttajia ja varmistavat laadun koko tuotantoketjussamme - tilalta haarukkaan. HKScan valmistaa, markkinoi ja myy korkealaatuista ja vastuullisesti tuotettua sian-, naudan-, siipikarjan- ja lampaanlihaa sekä lihavalmisteita ja aterioita vahvoilla tuotemerkeillä, kuten HK®, Scan®, Rakvere®, Kariniemen®, Rose®, Parsons® ja Tallegg®. Asiakkaitamme ovat vähittäiskauppa-, food service-, teollisuus- ja vientisektorit. Kotimarkkinamme kattavat Suomen, Ruotsin, Tanskan ja Baltian. Viemme tuotteita lähes 50 maahan. Vuonna 2018 HKScanin liikevaihto oli 1,7 miljardia euroa.

JAKELU: Nasdaq Helsinki • Keskeiset tiedotusvälineet • www.hkscan.com

Konsernitilinpäätös 1.1.-31.12.2018

Konsernin tuloslaskelma

(miljoonaa euroa)	Viite	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Liikevaihto		454,7	475,3	1 715,4	1 808,1
Hankinnan ja valmistuksen kulut	1.	-432,9	-465,5	-1 660,5	-1 731,4
Bruttokate		21,7	9,8	54,8	76,7
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1.	1,9	-0,4	6,9	4,8
Myynnin ja markkinoinnin kulut	1.	-10,7	-11,3	-43,6	-50,4
Hallinnon kulut	1.	-16,8	-20,3	-67,6	-71,3
Liikevoitto		-3,8	-22,2	-49,5	-40,3
Rahoitustuotot		0,4	0,4	2,0	2,0
Rahoituskulut		-3,4	-2,8	-11,9	-8,9
Osuus osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tuloksista		0,2	1,1	1,1	1,7
Voitto/tappio ennen veroja		-6,6	-23,5	-58,3	-45,5
Tuloverot		-2,6	3,3	7,1	6,0
Tilikauden voitto/tappio		-9,2	-20,1	-51,2	-39,5
Määräysvallattomille omistajille		-0,9	-1,2	-1,7	-3,0
Tilikauden voitto/tappio		-10,2	-21,3	-52,9	-42,5

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:

Tulos/osake, laimentamaton, jatkuvat toiminnot euroa/osake	-0,20	-0,39	-1,00	-0,79
Tulos/osake, laimennettu, jatkuvat toiminnot euroa/osake	-0,20	-0,39	-1,00	-0,79

Konsernin laaja tuloslaskelma

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Tilikauden voitto / tappio	-9,2	-20,1	-51,2	-39,5
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT (verojen jälkeen):				
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot	0,4	-1,7	-4,0	-2,7
Rahavirran suojaus	1,6	0,0	4,2	0,2
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-6,9	-3,1	-6,9	-3,1
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT YHTEENSÄ	-4,9	-4,8	-6,7	-5,6
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-14,1	-24,9	-57,9	-45,1
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	-15,0	-26,1	-59,6	-48,1
Määräysvallattomille omistajille	0,9	1,2	1,7	3,0
Yhteensä	-14,1	-24,9	-57,9	-45,1

Konsernin tase

(miljoonaa euroa)	Viite	31.12.2018	31.12.2017
VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	2.	137,5	137,2
Aineelliset hyödykkeet	3.	434,2	458,2
Osuudet osakkuusyriyksissä		33,0	34,9
Laskennallinen verosaaminen		42,9	33,2
Muut pitkäaikaiset varat		2,5	2,8
PITKÄAIKAISET VARAT		650,2	666,3
Vaihto-omaisuus	4.	121,4	111,8
Lyhytaikaiset saamiset		130,9	123,7
Rahat ja pankkisaamiset		29,4	50,9
LYHYTAIKAISET VARAT		281,7	286,4
VARAT		931,9	952,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA	5.	326,6	351,0
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma		242,0	245,1
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		63,3	58,7
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		305,4	303,8
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		77,0	14,1
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma		223,0	283,8
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		300,0	297,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT		931,9	952,7

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

(miljoonaa euroa)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
OMA PÄÄOMA 1.1.2018	66,8	72,9	1,0	143,5	0,0	10,3	-7,9	0,0	50,1	336,6	14,4	351,0
Avaavan taseen muutos	-	-	-	-	-	-	-	-	-1,0	-1,0	-	-1,0
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-52,9	-52,9	1,7	-51,2
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-0,1	-	-	-	-4,0	-	-	-4,0	-	-4,0
Rahavirran suojaus	-	-	4,2	-	-	-	-	-	-	4,2	-	4,2
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-6,9	-6,9	-	-6,9
Tilikauden laaja tulos	-	-	4,2	-	-	-	-4,0	-	-59,7	-59,6	1,7	-57,9
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	0,0	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-4,9	-4,9	-0,6	-5,5
Hybridilaina, liikkeeseenlasku	-	-	-	-	40,0	-	-	-	-0,2	39,8	-	39,8
OMA PÄÄOMA 31.12.2018	66,8	72,9	5,1	143,5	40,0	10,3	-11,9	0,0	-15,6	311,2	15,4	326,6

(miljoonaa euroa)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
OMA PÄÄOMA 1.1.2017	66,8	72,9	-9,9	143,5	0,0	10,3	-5,3	0,0	116,5	394,8	14,9	409,7
Avaavan taseen oikaisu*	-	-	10,7	-	-	-	-	-	-10,7	0,0	-	0,0
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-42,5	-42,5	3,0	-39,5
Muut laajan tuloksen erät												
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	-2,7	-	-	-2,7	-	-2,7
Rahavirran suojaus	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-	0,2	-	0,2
Vakuutusmatemaattiset voitot tai tappiot	-	-	-	-	-	-	-	-	-3,1	-3,1	-	-3,1
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,2	-	-	-	-2,7	-	-45,6	-48,1	3,0	-45,1
Suorat kirjaukset	-	-	-	-	-	0,0	-	-	-0,1	0,0	-	0,0
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	-	-	-	-	-	-	-	-	-1,3	-1,3	-3,2	-4,5
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-	-	-8,6	-8,6	-0,4	-9,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2017	66,8	72,9	1,0	143,5	0,0	10,3	-7,9	0,0	50,1	336,6	14,4	351,0

SARAKKEET: 1. Osakepääoma, 2. Ylikurssirahasto, 3. Arvonmuutosrahasto, 4. Sijoitettu vapaa oma pääoma (SVOP), 5. Hybridilaina, 6. Muut rahastot, 7. Muuntoerot, 8. Omat osakkeet, 9. Voittovarot, 10. Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus yhteensä, 11. Määräysvallattomien omistajien osuus, 12. Yhteensä

* Katso oikaisu liitetiedoista.

Rahavirtalaskelma

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	11,4	0,6	7,6	30,0
Käyttöpääoman muutos	20,4	30,4	-22,7	27,9
Rahoituserät ja verot	-2,6	-4,3	-9,5	-12,1
LIIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA	29,3	26,6	-24,6	45,7
Investointien rahavirta	-12,6	-42,1	-89,8	-104,0
RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN	16,6	-15,5	-114,4	-58,3
Hybridilaina	0,0	0,0	39,8	-
Lainojen muutokset	-0,4	30,5	58,6	115,4
Maksetut osingot	0,0	0,0	-5,5	-9,0
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	0,0	0,0	0,0	-4,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-0,4	30,5	92,9	101,9
NETTORAHAVIRTA	16,3	15,0	-21,5	43,6
Rahavarat kauden alussa	13,0	35,4	50,9	6,6
Rahavarojen valuuttakurssimuutosten vaikutus	0,1	0,5	0,1	0,6
Rahavarat kauden lopussa	29,4	50,9	29,4	50,9

Tunnusluvut

	31.12.2018	31.12.2017
Tulos/osake (EPS), laimentamaton, eur	-1,00	-0,79
Tulos/osake (EPS), laimennettu, eur	-1,00	-0,79
Oma pääoma/osake, eur	5,76	6,23
Omavaraisuusaste, %	35,1	36,9
Osakeantioikaistu ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, milj. kpl	54,0	54,0
Bruttoinvestoinnit käyttö-omaisuuteen, Meur	41,0	125,5
Henkilöstö keskimäärin kuukausien lopun keskiarvona	7,179	7,292

Tunnuslukujen laskentakaavat

HKScan julkaisee vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen relevanttia tietoa sidosryhmille. Julkaistuja vaihtoehtoisia tunnuslukuja käytetään myös yhtiön ohjaamiseen. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja siihen liittyvät vaihtoehtoiset tunnusluvut julkaistaan koska ne kuvaavat paremmin liiketoiminnan kehittymistä ja parantavat kausien välistä vertailukelpoisuutta.

Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE ennen veroja (%))	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma korottomat velat (keskiarvo)}} \times 100$
Omavaraisuusaste (%)	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste (%) (Net gearing)	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos (EPS)*	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskim. lkm tilikauden aikana}}$
Osakekohtainen oma pääoma	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lkm tilinpäätöspäivänä}}$
Osakekannan markkina-arvo	Ulkona olevien osakkeiden lkm tilinpäätöspäivänä x tilikauden päätöskurssi
Rahavirta ennen rahoituskuluja ja rahoitusta	Rahavirta ennen rahoitusta ja rahoituseriä
Rahavirta ennen investointeja	Rahavirta ennen rahoitusta, investointeja, rahoituseriä ja veroja
Henkilöstön määrä	Kalenterikuukausien lopussa laskettujen henkilöstömäärien keskiarvo
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Kertaluonteiset maksut, jotka eivät liity normaaliin jatkuvaan toimintaan ja jotka olennaisesti vaikuttavat yhtiön talouteen. Esimerkkejä näistä ovat uudelleenjärjestelykulut, irtisanomiset, näihin liittyvät lakikulut, oikeudellisista tuomioista tai sopimisista johtuvat maksut, yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut (konsultointi, neuvonanto, lakipalvelut, dd-palvelut, rekisteröinti ym.) sekä yritysmyyntien voitot/tappiot.
Vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Vertailukelpoinen voitto/tappio ennen veroja	Voitto/tappio ennen veroja - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Nettovelka	Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset

* Osakekohtaisen tuloksen laskennassa tilikauden voitosta on vähennetty hybridilainan kaudelle kuuluva korko sekä liikkeeseenlaskukulut verovaiikutuksella oikaistuna.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Laadintaperiaatteet

HKScan Oyj:n tilinpäätöstiedote ajalta 1.1.–31.12.2018 on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardia noudattaen. Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on sovellettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2017, lukuun ottamatta 1.1.2018 käyttöön otettuja uusia standardeja sekä suojauslaskennassa tapahtunutta muutosta joista on kerrottu alla. Katsauksen luvut on pyöristetty miljooniin euroihin, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Laskentaperiaatteet on kerrottu vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Tilinpäätöstiedotetta ei ole tilintarkastettu.

Konserni on oikaissut korkojohdannaisista suojausrahas-
toon kerrytetyn määrän -10,7 miljoonaa euroa voittovaroihin 1.1.2017, sillä suojauslaskennan soveltaminen on arvioitu uudestaan. Tämän johdosta vuosien 2017 ja 2018 laajan tuloksen erissä aiemmin raportoitu käyvän arvon muutos raportoidaan tilikauden tuloksessa rahoituserissä. Tulosvaikutus verojen jälkeen vuodelle 2017 on 2,9 miljoonaa euroa ja vuodelle 2018 1,5 miljoonaa euroa. Vaikutus osakekohtaiseen tulokseen on vuodelle 2017 0,05 euroa ja vuodelle 2018 0,03 euroa.

Konserni soveltaa ensimmäistä kertaa uusia IFRS 9 ja IFRS 15 -standardeja, jotka ovat voimassa 1.1.2018 alkaen. IFRS 9:n mukaan joukkovelkakirjalainan modifiointikulut vuodelta 2017, jotka on käsitelty efektiivisen koron menetelmällä, kirjataan kuluksi. Tämä johtaa 1,0 miljoonan euron vähennykseen kertyneissä voittovaroissa, 1,2 miljoonan euron lisäykseen korollisissa veloissa ja 0,2 miljoonan euron vähennykseen laskennallisessa verovelassa avaavassa taseessa 1.1.2018. Vertailutietoa ei ole oikaistu. Muilla IFRS 9 muutoksilla, kuten luottotappioiden laskentamallilla, rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelulla ja arvostamisella ja suojauslaskennalla, ei ole olennaista vaikutusta. IFRS 15:een liittyen, myynnin tuloutukseen ei ole olennaista vaikutusta. Useat muut muutokset ja tulkinat tulevat voimaan ensimmäistä kertaa vuonna 2018, mutta niillä ei ole vaikutusta konserniin. Tämän seurauksena vuosien 2018 ja 2017 luvut ovat vertailukelpoisia, lukuun ottamatta yllä mainittuja joukkovelkakirjalainan modifiointikustannuksia.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

IFRS 16 "Vuokrasopimukset" tulee korvaamaan IAS 17 ohjeistuksen koskien vuokrasopimuksia. IFRS 16 määrittää periaatteet, joilla vuokrasopimusten osapuolet kirjaavat, arvostavat ja esittävät tietoja vuokrasopimuksista. Standardia on sovellettava 1.1.2019 alkaen ja konserni ottaa sen käyttöön silloin takautuvasti. IFRS 16:n mukaan vuokralle ottajan on kirjattava taseeseen varat ja velat sekä tuloslaskelmaan poistot ja rahoituskustannus kaikista yli 12 kuukauden vuokrasopimuksista.

Alle 12 kuukauden sopimukset ja arvoltaan vähäiset hyödykkeet konserni jättää tarkastelun ulkopuolelle. Uudella standardilla ei ole merkittävää vaikutusta tulokseen ennen veroja. Varat ja korolliset velat kasvavat noin 45 miljoonaa euroa. Tämän kasvun myötä nettovelkaantumistaso vuoden 2018 lopussa olisi noin 102 prosenttia. Standardi on hyväksytty EU:ssa.

Segmenttikohtainen vertailu

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
LIKEVAIHTO				
- Ruotsi				
Liikevaihto, tavarat	181,9	202,6	681,9	759,0
Liikevaihto, palvelut	0,0	0,1	0,1	0,3
- Suomi				
Liikevaihto, tavarat	194,7	195,8	718,4	738,2
Liikevaihto, palvelut	0,9	1,2	3,5	4,0
- Tanska				
Liikevaihto, tavarat	35,7	35,9	149,3	147,8
Liikevaihto, palvelut	0,0	0,0	0,0	0,0
- Baltia				
Liikevaihto, tavarat	41,4	39,7	161,9	158,5
Liikevaihto, palvelut	0,0	0,1	0,3	0,2
Konserni yhteensä	454,7	475,3	1 715,4	1 808,1
LIKEVOITTO				
- Ruotsi	5,5	4,8	8,6	5,4
- Suomi	-2,6	-12,2	-36,6	-16,5
- Tanska	-2,5	-7,4	-5,9	-13,9
- Baltia	-0,9	-0,5	-0,7	4,4
Segmentit yhteensä	-0,4	-15,4	-34,6	-20,6
Konsernihallinnon kulut	-3,4	-6,8	-14,9	-19,7
Konserni yhteensä	-3,8	-22,2	-49,5	-40,3
INVESTOINNIT				
- Ruotsi	1,5	5,3	6,4	13,7
- Suomi	6,6	35,2	21,9	100,4
- Tanska	1,4	0,5	2,3	1,3
- Baltia	2,8	2,4	10,4	10,0
Yhteensä	12,3	43,4	41,0	125,5
HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN				
- Ruotsi			2 123	2 139
- Suomi			2 883	2 964
- Tanska			636	663
- Baltia			1 538	1 527
Yhteensä			7 179	7 292

Tuloslaskelman liitetiedot

1. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

(miljoonaa euroa)	10-12/2018	10-12/2017	2018	2017
Vertailukelpoinen liikevoitto	-2,2	-12,3	-47,5	-17,6
Henkilöstökustannukset, Konsernihallinto 1)	-1,2		-1,2	
Työsuhteen lopetus, Konsernihallinto 1)	-	-0,6	-	-1,6
Työsuhteen lopetus, Ruotsi 1)	-	-	-0,1	-2,7
Työsuhteen lopetus, Ruotsi 3)	-	-	-	-0,5
Myyntikonttorin sulkeminen, Ruotsi 1)	-	-	-0,2	-
Työsuhteen lopetus, Suomi 1)	-	-	-	-0,2
Työsuhteen lopetus, Suomi 3)	-	-	-	-0,3
Omaisuuuden alaskirjaus, Suomi 3) 4)	-0,5	-	-0,5	-4,2
Ympäristövaraus, Suomi 2)	-	-2,5	-	-2,5
Työsuhteen lopetus, Tanska 1)	-	-0,1	-	-0,3
Työsuhteen lopetus, Tanska 3)	-	-	-	-0,3
Omaisuuuden alaskirjaus, Tanska 3) 4)	-	-6,7	-	-10,1
Liikevoitto	-3,8	-22,2	-49,5	-40,3

1) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Hallinnon ja myynnin ja markkinoinnin kulut"

2) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut"

3) Sisältyvät tuloslaskelmassa riville "Hankinnan ja valmistuksen kulut"

4) Omaisuserien arvonalentaminen kirja-arvoon, joka vastaa arvioitua tulosta tulevaisuudessa

Taseen liitetiedot

2. Aineettomien hyödykkeiden muutokset

(miljoonaa euroa)	2018	2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	137,2	143,0
Muuntoerot	-3,5	-2,6
Lisäykset	0,1	1,7
Lisäykset (yritysostot)	-	-
Vähennykset	-	-
Poistot ja arvonalentumiset	-2,4	-7,6
Siirto toiseen tase-erään	6,1	2,8
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	137,5	137,2

3. Aineellisten hyödykkeiden muutokset

(miljoonaa euroa)	2018	2017
Kirjanpitoarvo kauden alussa	458,2	401,7
Muuntoerot	-2,8	-1,3
Lisäykset	40,8	123,9
Lisäykset (yritysostot)	-	-
Vähennykset	-1,6	-1,4
Poistot ja arvonalentumiset	-54,3	-61,8
Siirto toiseen tase-erään	-6,1	-2,8
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	434,2	458,2

4. Vaihto-omaisuus

(miljoonaa euroa)	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	75,8	62,9
Keskeneräiset tuotteet	4,8	4,3
Valmiit tuotteet	33,4	36,8
Muu vaihto-omaisuus	0,2	0,3
Ennakkomaksut vaihto-omaisuudesta	1,7	0,7
Elävät eläimet	5,4	6,8
Vaihto-omaisuus yhteensä	121,4	111,8

5. Oman pääoman liitetiedot

Osakepääoma ja ylikurssirahasto	Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä	Osake pääoma	Ylikurssi rahasto	Sijoitettu vapaa oma pääoma	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2018	54 017 673	66,8	72,9	143,5	0,0	283,1
31.12.2018	54 034 174	66,8	72,9	143,5	0,0	283,1

Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut

(miljoonaa euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttajohdannaiset	40,0	41,4
Korkojohdannaiset	119,1	120,6
Sähköjohdannaiset	10,0	7,4
Johdannaissopimusten käyvät arvot		
Valuuttajohdannaiset	-0,1	-0,1
Korkojohdannaiset	-8,2	-10,2
Sähköjohdannaiset	5,3	0,5

Konsernin muut vastuusitoumukset

(miljoonaa euroa)	31.12.2018	31.12.2017
Velat, joiden vakuudeksi on annettu pantteja tai kiinnityksiä		
- rahalaitoslainat	-	-
Omasta velasta		
- Annetut kiinteistökiinnitykset	-	-
- Annetut pantit	-	-
Muiden puolesta annetut		
- takaukset ja muut sitoumukset	11,7	17,2
Muut omat vastuut		
Leasingvastuut	7,1	7,4
Vuokravastuut	43,5	32,4

Konsernin soveltamat käyvän arvon määrittämisperiaatteet toistuvasti käypään arvoon arvostettavista rahoitusinstrumenteista

Johdannaiset

Valuuttatermiinien käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päätympäivän markkinahintoja vastaavan pituisille sopimuksille. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon

perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päätympäivän markkinakorot. Hyödykejohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja.

	31.12.2018	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
- Valuuttajohdannaiset	0,1	-	0,1	-
- Hyödykejohdannaiset	5,3	-	5,3	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	5,3	-	5,3	-
Yhteensä	5,4	-	5,4	-
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-8,2	-	-8,2	-
- Valuuttajohdannaiset	-0,1	-	-0,1	-
- Hyödykejohdannaiset	-	-	-	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	-	-	-	-
Yhteensä	-8,3	-	-8,3	-

	31.12.2017	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
- Kaupankäyntiarvopaperit	-	-	-	-
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-	-	-	-
- Valuuttajohdannaiset	0,1	-	0,1	-
- Hyödykejohdannaiset	0,7	-	0,7	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	0,7	-	0,7	-
Yhteensä	0,8	-	0,8	-
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
- Kaupankäyntijohdannaiset				
- Koronvaihtosopimukset	-10,2	-	-10,2	-
- Valuuttajohdannaiset	-0,2	-	-0,2	-
- Hyödykejohdannaiset	-0,2	-	-0,2	-
josta rahavirran suojauslaskennassa	-0,2	-	-0,2	-
Yhteensä	-10,6	-	-10,6	-

Liiketoimet lähipiirin kanssa

(miljoonaa euroa)	2018	2017
Myyntit osakkuusyhtiöille	20,2	17,7
Ostot osakkuusyhtiöiltä	32,5	33,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,7	2,3
Ostovelat ja muut velat	3,3	5,8